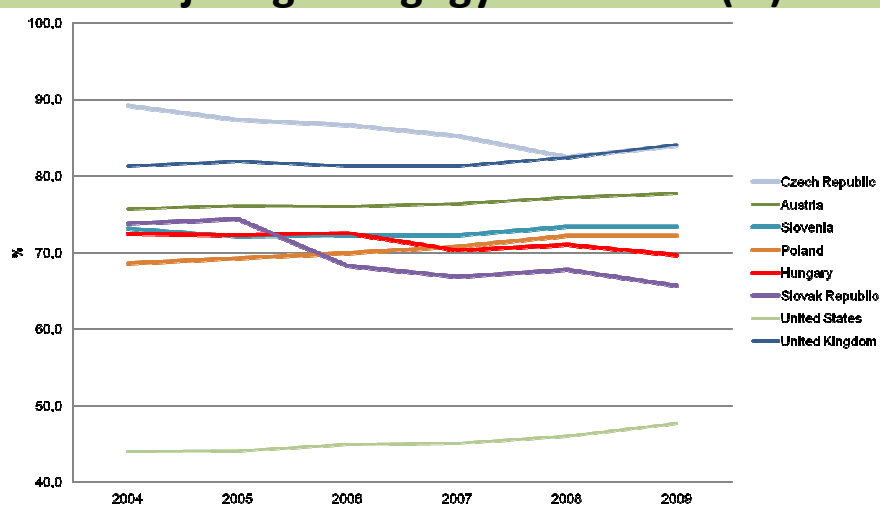

Gazdasági válság = egészségügyi rendszer válsága?

Sinkó Eszter

2011. szeptember 28.

Közkidások aránya a teljes egészségügyi kiadásból (%)

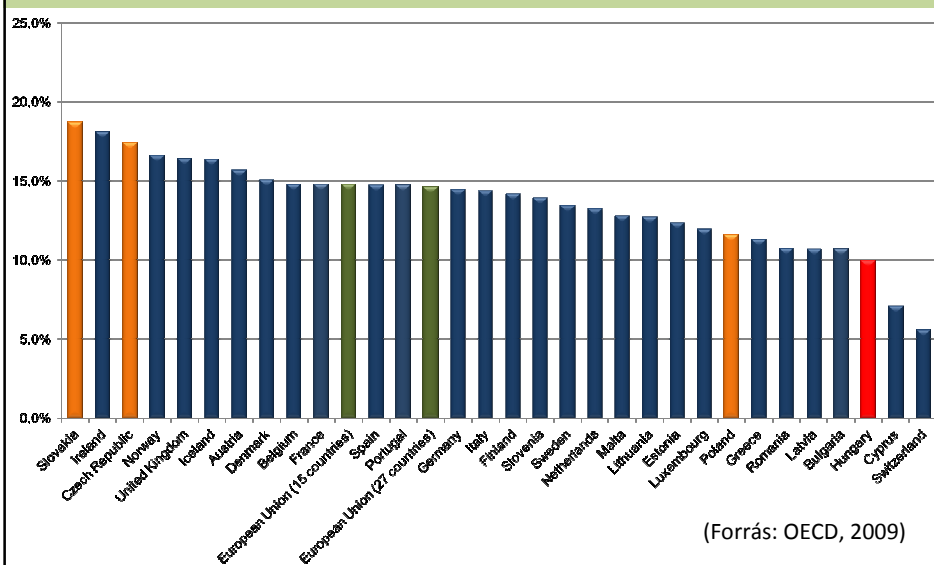

(Forrás: OECD, 2009)

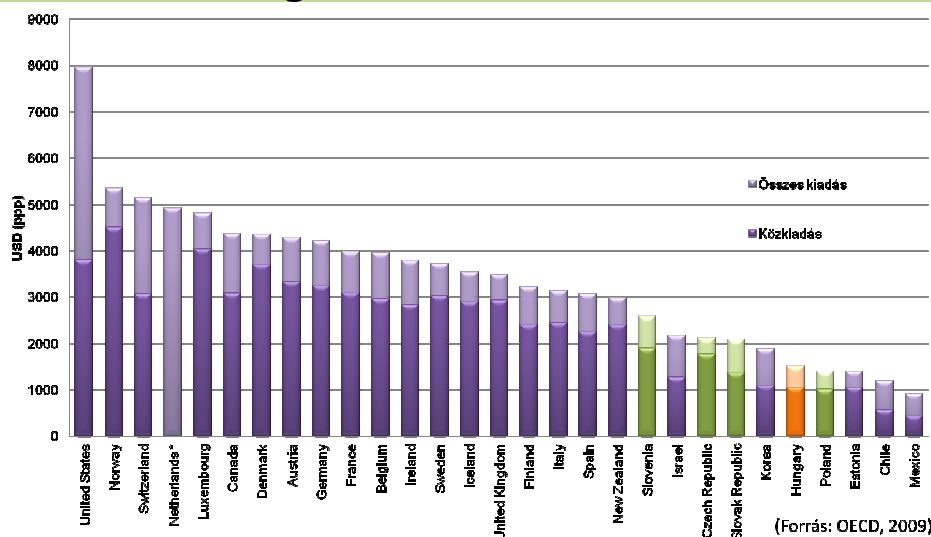
Amit az adatok mutatnak 1.

- Egyedül Szlovákiában és Magyarországon csökkent tartósan az egészségügyi közkiadások aránya a teljes kiadáson belül (Szlovákiában 2004-ben jelentős liberális reformot hajtottak végre Dzurindáék)
- Az Egyesült Államokban növekszik a közkiadások aránya
- A közkiadások aránya a teljes kiadáson belül Magyarországon már benézett a 70% alá

Az egészségügy részaránya a kormányzati kiadásokban (%)

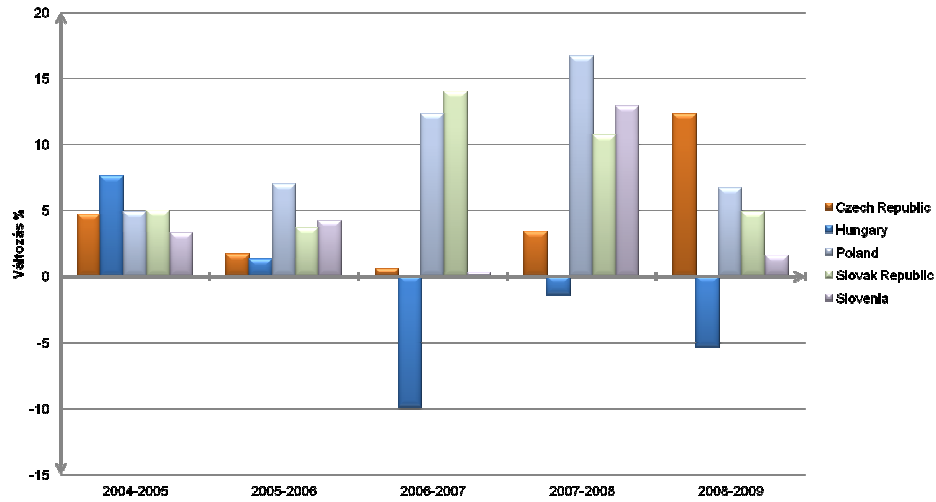
Egy főre jutó egészségügyi köz- és magánkiadások (USD, ppp)

Amit az adatok mutatnak 2.

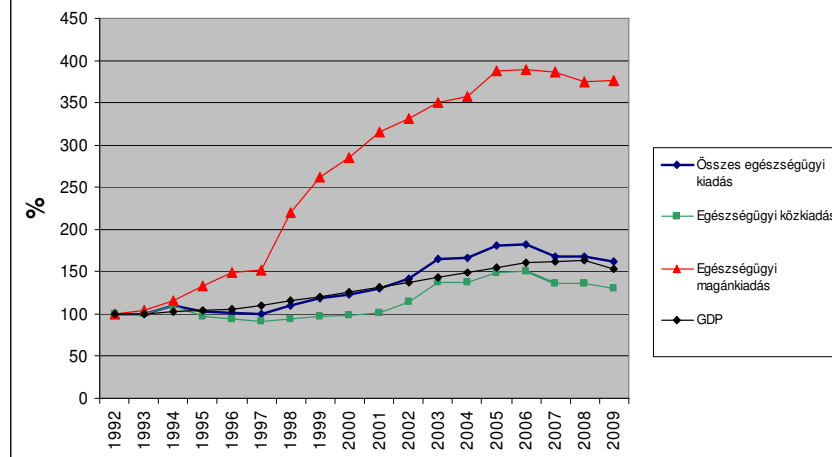
- Lengyelország lassan beéri Magyarországot az egy főre jutó egészségügyi kiadásokban (vásárlóerő paritáson mérve) – ez kisebb sokkal ér fel
- Csehország és Szlovákia 33%-kal (500-600 dollárral) költ többet ugyanezen mutató alapján Magyarországhoz képest
- Az Egyesült Államok csak közkidásaiból 3800 dollárt költ egészségügyére (ppp-n)

Egy főre eső egészségügyi közkiadások reálértékének változása (%)

(Forrás: Ragány Károly, EMK, 2011)

Az egészségügyi kiadások, közkiadások, magánkiadások és a GDP reálértékének alakulása (1992=100)

(Forrás: Orosz Éva, 2011.)

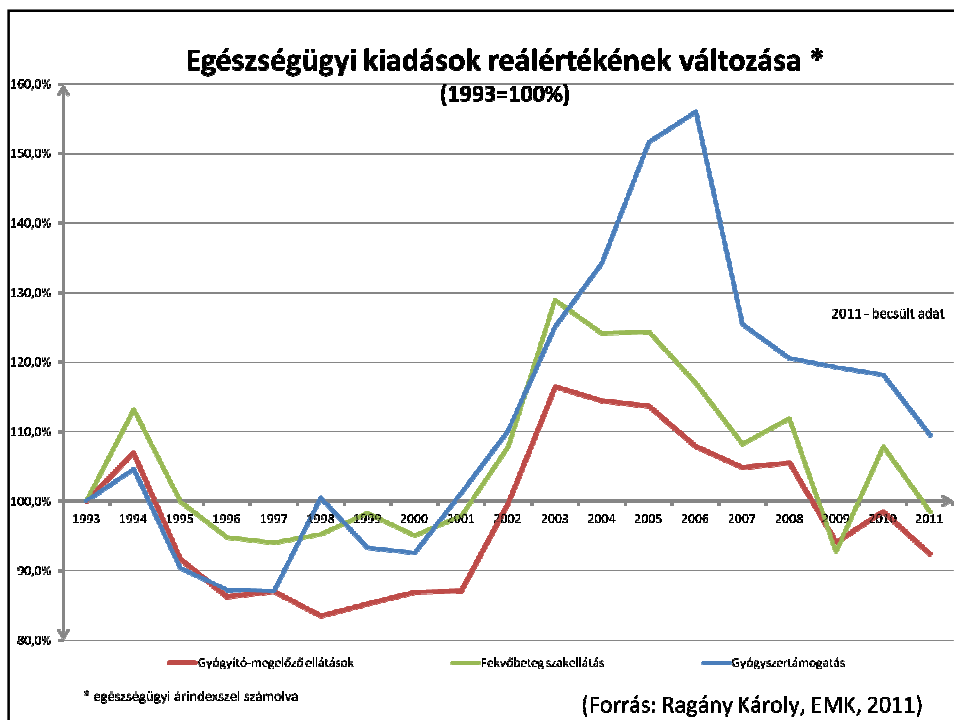
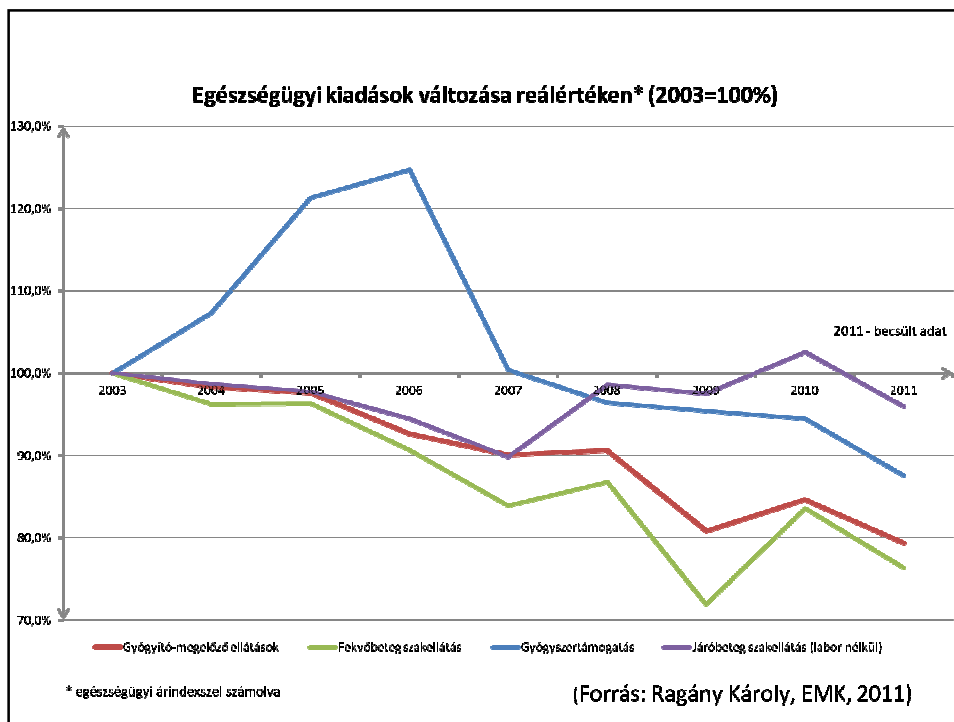
Új kormány

Új prioritások?

A gyógyító-megelőző ellátások kiadásai

(adatok millió forintban)	2010. évi előzetes teljesülés	2011. évi módosított előirányzat	Különbség
Természetbeni ellátások	1 207 982,9	1 188 794,8	-19 188,1
<i>Gyógyító megelőző ellátások összesen</i>	<i>790 973,3</i>	<i>770 120,0</i>	<i>-20 853,3</i>
Háziorvosi, háziorvosi ügyeleti ellátás	79 272,5	81 115,9	1 843,4
Védőnői szolg., anya, gyermek, ifjúság védelem	17 965,2	17 966,2	1,0
Fogászati ellátás	22 644,2	23 470,4	826,2
Gondozóintézeti ellátás	4 556,4	3 830,5	-725,9
Betegszállítás és orvosi rendelvényű halottszállítás	5 780,2	5 980,2	200,0
Művekezelés	22 932,4	23 171,1	238,7
Otthoni szakápolás	3 519,7	4 404,8	885,1
Működési költségelőleg	1,0	1 000,0	999,0
Mentés	22 469,0	24 993,4	2 524,4
Laboratóriumi ellátás	20 538,7	20 893,0	354,3
Összevont szakellátás	552 954,7	561 550,1	8 595,4
Célelőirányzatok	38 339,2	1 744,4	-36 594,8
<i>Gyógyszertámogatás</i>	<i>357 205,9</i>	<i>343 544,2</i>	<i>-13 661,7</i>
<i>Gyógyászati segédeszköz</i>	<i>44 195,2</i>	<i>44 772,3</i>	<i>577,1</i>
<i>Természetbeni ellátások céltartaléka</i>	<i>0,0</i>	<i>15 000,0</i>	<i>15 000,0</i>
<i>Egyéb kiadások</i>	<i>15 608,6</i>	<i>15 358,3</i>	<i>-250,3</i>

(Forrás: Csere Márton, EMK, 2011.)

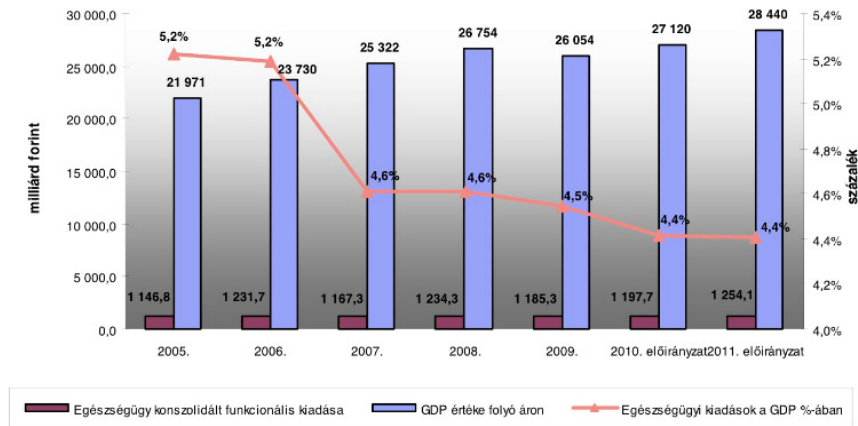
Az egészségügy mint prioritás? 1.

- „A Malév helyzete azóta sem rendezett, legutóbb augusztus végén kellett 18,5 milliárd forintot beletennie az államnak.” (2011. szeptember 6. VG)
- Az MTV székház 22 milliárd Ft-ért kerül(t) megvásárlásra
- BKV adósságrendezésre várhatóan 77 milliárd Ft megy el
- MÁV adósságrendezésre várhatóan 300 milliárd Ft-ot fordít a költségvetés

Az egészségügy mint prioritás? 2.

- Ezekhez képest az egészségügy helyzete így fest 2011 őszén:
 1. A tavalyi 122 ezerről 118 ezer forintra csökkent az ágazati átlagkereset 2011. első felében
 2. Széll Kálmán tervben -120 milliárd forint gyógyszerkassza megtakarítás előírt a 2013-ig
 3. 45 milliárd Ft lejárt kórházi adósságállomány
 4. 127 milliárd Ft a teljes adósságállomány

Az egészségügyi kiadások a GDP százalékában

12

(Forrás: Banai Benő, 2011, VG konferencia)

Az egészségügy számára reménysugár lehetne

- Az Egészségbiztosítási Alap: +43 milliárddal áll jobban, mint ahogyan az előzetes tervek szerint 2011. augusztusban állnia kellene
- Ennek okai:
 1. 21 milliárd Ft plusz bevétel (egészségügyi hozzájárulásból és gyógyszergyártói befizetésből)
 2. 22 milliárd Ft kiadás csökkenés (táppénzből, és gyógyító-megelőző kasszából)
- Népegészségügyi termékadó: idén kb. 3 milliárd Ft érkezik ebből az adóból

2012-ben prioritás leszünk?

- A rokkantnyugdíj finanszírozása: visszakerül az Egészségbiztosítási Alapba - ez azzal a veszéllyel jár, hogy átadáskor lecsípnek a finanszírozásából
- Plusz járulékkerhek: együttesen 150-200 milliárdot hoznak a “konyhára” – öröm helyett az állam finanszírozási hányada csökken az Alap bevételeiben
- Az önkormányzatok 80-90 milliárdja kiesik az államosítás miatt
- Népegészségügyi termékadó: jövőre maximum 20 milliárd számolható – csak kemény küzdelem árán lehet ez is a miénk

Az egészségügy a kormányzati politikákban

- Nem most alakult ki az egészségügyet jellemző súlyos helyzet
- A mostani kormány viselkedése azonos az eddigi kormányokéval: ha el kell venni forrást, elsőként mindig az egészségügy jut eszükbe, lásd Széll Kálmán terv
- Az egészségügyi kiadások nem mint befektetések (a jövőbe, az egészségbe) szerepelnek a kormányzat gondolkodás- és cselekvésmódjában

Az egészségügy mint válságövezet

- Az egészségügyi rendszer válságának első számú okozója a sorozatosan végrehajtott központi forráskivonás
- Ezért az egészségügy válsága elsődlegesen pénzügyi válság
- De ma már súlyosbodó humánerőforrás krízis, modernizációs/technológiai elmaradás és morális erodálódás egyaránt jellemzi az ágazatot – ezek egyenrangú problémákká nőttek ki magukat a pénzügyivel

Mi következik ebből?

- Csupa rossz hír:
 1. Ma már nem csak pénz kérdése az ágazat rendbetétele
 2. Ráadásul pénz egyhamar nem is érkezik ide
 3. Az államtitkárnak modernkori Münchhausen báróként kell viselkedni, mivel csak magá(unk)ra számíthat(unk)
- A jó hír az, hogy még mindig van tartalék: csak gyorsan, mélyen kell “vágni” és mindezt tudományos pontossággal (paradoxon)